

Reforma d'última hora

Dimecres passat es va acabar el termini que el govern espanyol havia donat a sindicats i patronals per pactar la reforma laboral. En vista del desacord i pressionat per la Unió Europea i els mercats financers internacionals, Zapatero ha imposat la seua reforma. Aquestes en són les claus.

Aquest dimecres 16 de juny el govern espanyol té previst d'aprovar per decret al Congrés dels Diputats la seua reforma laboral. L'aprovació arriba després de dos anys de negociació informal i quatre mesos de contactes oficials entre els sindicats i la patronal, que no han donat cap resultat i han empès l'executiu espanyol a tirar pel dret, atès que els organismes financers internacionals i la Unió Europea l'instaven a tancar la qüestió tan aviat com fora possible per recuperar la confiança sobre l'economia espanyola. Aprovades *in extremis* les retallades pressupostàries ara fa dues setmanes, l'executiu de Zapatero tenia en la reforma laboral l'altre gran escull. A manca d'acord –dijous a la matinada, després d'una reunió maratoniana de deu hores, les possibilitats de pacte es van esvaïr i el diàleg social va quedar en aigua morta–, el govern Zapatero buscava a la desesperada –a l'hora de tancar aquesta edició– aliances dins el Congrés dels Diputats per a poder donar via lliure al decret de reforma. El text de l'executiu espanyol és un joc d'equilibris que, d'una banda, vol satisfer les demandes de la patronal, perquè preveu l'abaratiment de l'acomiadament, i alhora posa límit a la temporalitat, una de les bèsties negres dels sindicats. Aquests són, a grans línies, els punts clau de la reforma que el govern espanyol tenia previst de presentar als grups polítics i agents socials:

Generalització del contracte que afavoresca la contractació indefinida. Considerada la mesura estel·lar, va en la línia d'abaratir el cost de l'acomiadament. Es tracta d'un contracte que preveu una indemnització de 33 dies per any treballat. Aquesta modalitat de contracte ja existeix en l'actualitat si bé s'hi podien acollir joves, dones subrepresentades, persones més grans de 45 anys, desocupats que han estat durant més de sis mesos inscrits, discapacitats i treballadors amb càrregues familiars, i se'n feia un ús més aviat escàs. El contracte ordinari vigent fins ara, que preveu indemnitzacions fins a 45 dies per any treballat, desapareixeria, si bé seria aplicable a totes aquelles persones que signaren els seus contractes sota aquestes condicions.

Ampliar les prestacions del Fogasa. Fins ara el fons de garantia salarial (Fogasa) només es feia càrrec dels costos dels acomiadaments objectius d'empreses amb menys de 25 treballadors. La proposta del govern espanyol consisteix a ampliar la cobertura que pot donar el Fogasa, de manera que es fera càrrec d'una part de les indemnitzacions per acomiadament (en concret, 8 dies en tots els casos) quan el treballador siga despatxat per raons econòmiques, no disciplinàries. La modificació s'introduiria tant per als acomiadaments procedents com per als improcedents. Aquesta mesura, una de les

darreres incorporades pel Ministeri de Treball, permetria d'alleugerir les quantitats que paguen els empresaris sense haver de rebaixar les quantitats que reben els treballadors. Es tracta d'una mesura inspirada en el model austríac.

Facilitar els acomiadaments per causes econòmiques. Quan una empresa fa fora un treballador per motius econòmics, la indemnització és de 20 dies per any treballat. Si l'acomiadament és improcedent, l'empresa ha de pagar 45 dies per any. Avui dia la majoria d'empresaris opten per la segona via, perquè així s'estalvien els procediments judicials que solen anar vinculats als acomiadaments per motius econòmics i que acaben encarint tot el procés. Fins i tot en anys de crisi, el 80% dels acomiadaments s'han resolt per la via de la improcedència. El govern espanyol vol introduir modificacions en el catàleg de causes d'acomiadament econòmic, de manera que incloga més supòsits. La mesura aniria en la direcció d'aconterar les exigències dels empresaris, si bé resulta complicat que els sindicats se l'empassen sense més ni més.

Contractes per obra i servei. Fins ara els contractes per obra i ser-

Les reunions entre sindicats i patronals al Ministeri de Treball espanyol s'allargaren fins a les sis del matí de dijous passat. Al final, no hi hagué acord.

vei es podien encadenar de manera il·limitada. A partir d'ara, en canvi, els nous contractes que s'acullen a aquesta modalitat tindran una limitació temporal de dos anys. L'objectiu és que les empreses no cobresquen les seues necessitats estructurals d'ocupació a través de la concatenació de contractes per obra i servei.

Encarir l'acomiadament dels temporals. Actualment, els acomiadament de persones amb contracte temporal s'enllesteixen amb una indemnització de 8 dies per any treballat. La proposta del Ministeri de Treball espanyol consisteix a augmentar-ho a 12 dies per any, amb l'objectiu de dissuadir els empresaris d'emprar aquesta modalitat contractual.

Copiar el model alemany de reducció de jornada laboral. La reforma laboral inclou la possibilitat de reduir la jornada laboral dels treballadors quan la companyia justifique que d'aquesta manera s'eviten acomiadaments. Es tracta d'incorporar una fórmula que ja s'aplica a Alemanya i que fins ara hi ha donat molts bons resultats, perquè frena la destrucció de llocs de treball. La minva en salari corresponent a la

reducció d'hores es compensa amb prestacions per desocupació. Aquests és un dels pocs punts en què sindicats i patronals han estat d'acord des de bon començament.

Anul·lar el conveni. Actualment, i en situacions de crisi, els convenis d'empresa resulten una garantia per als treballadors i un entrebanc per als empresaris que volen acomiadar una part de la plantilla o tota. La proposta de l'executiu espanyol és de fer més permeable –i, per tant, més vulnerable– el conveni. Es tractaria de permetre que les empreses s'acolliren a una mena de clàusula que els permetria de desvincular-se dels continguts que hagueren pactat en el conveni, tant en allò que fera referència a qüestions salarials com en l'organització del treball. Per evitar que totes les decisions quedaren en mans dels patrons, es crearia la figura d'un mediador extern que estudiaria la causa i emetria una mena de veredictes vinculants per a totes les parts. El govern espanyol s'havia negat fins ara a tocar la qüestió dels convenis, una de les barreres que els sindicats no estan disposats a abaixar.

Violeta Tena

Reformes i vagues al retrovisor

■ **1979**
Establiment de l'Estatut del Treballador.

■ **1980**
Aprovació de la llei bàsica de l'ocupació que determina les prestacions per a desocupats.

■ **1984**
Introducció de diversos models contractuals, entre els quals els temporals.

■ **1988**

Felipe González el 1988

14D. Felipe González rep el seu primer gran colp polític pel seguiment multitudinari de la vaga general convocada per UGT i Comissions Obreres el 14 de desembre, en protesta per la reforma laboral presentada pel govern socialista, que finalment ha de fer-se enrere.

■ **1992**
Reforma del sistema de prestacions de desocupació, amb la intenció de fer-la baixar.

■ **1994**
27G. El govern de González aprova, mitjançant reial decret, una reforma de l'Estatut del Treballador. El 27 de gener té lloc una vaga general.

■ **1997**

Els dos sindicats majoritaris i el govern del PP consensuen una reforma laboral.

■ **2001**
Reforma de l'Estatut del Treballador, enmig de dissensions entre UGT i CCOO.

■ **2002**

20J. José María Aznar afronta la seua primera vaga general. El cop de decret troba una resposta multitudinària.